Incunabula. 40.
Astronomia

Crosz. 4

Computus Nurembergensis. Impressum Liptzigk p. Jacob. Thanner. 1499.

Hain Repert. bibl. N. 5600.
GW. 7279 Wist. 130.

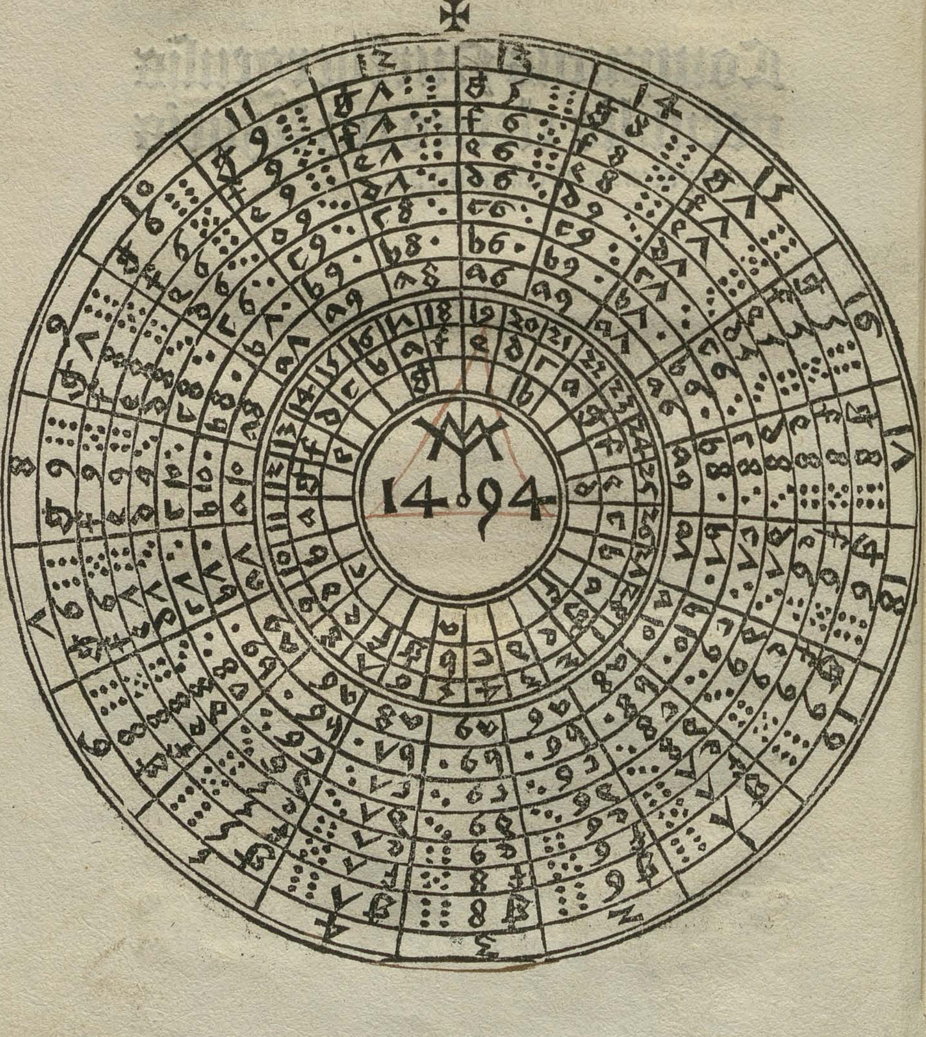
Inc 40 - pierwotnie pozycja "g"
w klocku U.VI.55 zawierającym ponadto:

a/ Hundt Magnus, Antropologium. Leipzig, W. Stöckel, 1501 Medycyna 5864
b/ Proclus Diadochus, Sphaera. s.l.a. Inc 43
c/ Tractatus proportionum. s.l.a. Inc 2698
d/ Matheolus Perusinus, De memoria augenda. Leipzig, Mart. Lansberg, s.a. Inc 2902
e/ Huswirt Ioannes, Enchiridion. Köln, H. Quentel, 1501 Matem. 888
f/ Algorithmus linealis. Leipzig, Mart. Landsberg, /ca 1495/ Inc 2685
h/ Iacobi Ioannes, Regimen contra pestilentiam. /Leipzig, ca 1492/ n.o.
i/ Leonicenus Nicolaus, De epidemia, /Leipzig, W. Stöckel, 1499/ Inc 3292

Bcef e dic cc bas gu fo nes dic bo na gu fe
Detro bic aug fuc e dus cb a gu fo fed cc bo as

Computus Nurēbergensis perutilis clerico cuz figuris textum pulcerrime declarantibus.

¶ Circul⁹ exterior ciclū lunarē ꝯprehendit. sequētes vero septē ebdomodas iteruалli cū ꝯcurrentib⁹ demōstrāt Nonus circul⁹ infra duplū ciclū solarē comprehendit Decimus vero qui illū sequit̄ lrāȝ dn̄icalē Ultimus autem annū bisextilem ostendit. Si auteȝ singula ad quēlibet annū scire volueris vide infra notata

Si ex supra notata figura certissime habere
volueris ciclũ lunarẽ. intuallũ et ↄcurrentes
Et ciclũ solarẽ. lrã3 dnicalem et annũ bisex-
tilẽ ad quẽlibȝ annũ anno dnice icarnatiõis in medio cir
culi notato succedẽtẽ Debes notare ꝙ ordine debito quẽ
autor in ꝓcessu suo obseruat) circulus nonus dupluȝ se
quens et ciclũ solarẽ ↄprehendens deberet circũdare cir-
culũ lune ciclũ comprehendẽtem et sic omnes sequentes
Tamen ꝓpter adaptiõeȝ et bonã figure dispositionẽ po
situs est in medio ꝛc Si ergo ciclũ solarem ad annos se-
quentes annũ notatũ habere volueris pone annũ in cir
culo positũ scȝ. 1. 4. 9. 4. ad primã cellulã circuli noni cir
ca lineam superius cruce signatã versus dextrã cõputã-
do et nũerus ibidẽ positus scȝ. 19. ẽ ciclus solaris eiꝰ dem
anni Littera vero in circulo decimo ĩfra eandẽ cellulam
dnicalis dicit᷑. Et si aliq̃ littera in vndecio circulo ponit᷑
signũ est ꝙ talis annus est bisextilis et lrã i decio a festo
natiuitatis domini ad festum mathie In vndecimo ve-
ro littera a festo mathie per totũ annũ dominicalis dici
tur Et tunc pone annũ sequentẽ scȝ. 1. 4. 9. 5. ad secundã
cellulã et numerus ibidem positus scȝ. 20. est ciclus sola
ris Et sic dicendũ est de circulis ĩfra scriptis que eni lrã
ibi ponit᷑ domicalis ẽ Si aũt ciclũ lunarem inuenire vo-
lueris pone iterũ annũ in medio circulorum positum scȝ
. 1. 4. 9. 4. ad primã circuli exterioris cellulã versus dexte
rã numerando vt supra et nũerus i tali cellula positus ẽ
ciclꝰ lũaris eiusdẽ ãni Si aũt sequẽtis ãni ciclũ lũarẽ ha
bere volueris nũerus sequẽtis cellule ostẽdit Habito ciclo
lunari si vis ex eodẽ inuenire ebdõodas interualli dẽs ex
supra dictis scire que sit lrã dominicalis et tũc descende
sub cellula cicli lunaris vsqȝ ad litterã domicalẽ eiusdem
anni Et numerus ibidẽ seu figura ꝑ catiua in eodẽ ciclo
posita numerũ ebdomodarũ representat Numerus au
tem punctorum concurrentes dies significat

Inuenire Cicli Solaris

Inuenire Cicli Lunaris

[O]mnia cum inferiora motibus corporum superiorum gubernentur quare de ipsorũ motuum inventione pariter et cognitione non tamẽ omnium sed solum solis quemadmodum et lune Ex quibus circa divinum officium in ecclesia peragendum diversi sequerentur errores divina fauẽte clemencia computum quendam proposui revelare nõ quantum ad noue inventionis compositionem sed tam quam aliorum inventa nimiumque dispersa in debitum ordinem cupio lucidius cumulare Partior enim hunc computum in duos libros in quorum primo ostendũtur ex motibus solis et lune causata scilicet quid sit ciclus solaris et lunaris et que littera domiñcalis et quid intervallum &c. In secundo vero libro motus eorundem similiter eorum coniunctiones ac etiam oppositiones et tẽpus bone minutionis etiam que ad ipsorum motum requiruntur patescunt

[C]um enim sol sit lumẽ et candela celi gubernator mundi et factor temporum omniumque planetarum nobilissimus quare de sole est inchoandum de quo ciclus solaris nominatur qui est spatiũ xxviij. annorum eo quod in tanto tempore quodlibet festum per quamlibet feriam variatur et bisextus qualibz feria contingit. Omnes quoque littere dominicales cum

Ciclus solaris

omnibus litteris ferialibus concurrunt Et dicitur ciclus quasi circulus eo q semper in aliquo ãno cicli solaris su mus et post vltimum scilicet. 28. in forma priori redit p mus Et dicitur solaris ideo quia ex motu solis causatur In quotto enim anno cicli solaris sumus patet per hos versus Nonaginta vnum tollas milleque tricẽta Quic quid superfuerit pro solis ciclo teneto. Sique viginocto superabit sic numerando Tolle quater septem z tene qd accidit vltra Habito autem ciclo solari littere dominica les per ipsum sunt inueniende que per ciclum solarem cõ currunt quarum sunt septem scilicet a b c d e f g Vnd to tus annus solaris currit per istas septem lrãs per q̃s sep timana significat ita q q̃lib3 die erit vna z p9 vltimã p ma redit Ex hijs aũt vna erit dñicalis relique aũt feria les sm ordinẽ. lrã dñicalis aũt õi ãno variat q2 vltra. 52 septimanas vna dies est supflua que dsignat p a in fine kalẽdarij positũ Et q2 i principio kalẽdarij etiã ponit a ideo duo a se sequũt et hoc facit variatõez lrẽ domicalis In quibusdam vero annis lrã dñicalis bis variatur z se cundũ hoc annus erit duplex sc3 cõis et bisextilis Cõmu nis annus est iste qui continet. 3. 65. dies z. 6. horas pret rij minuta et illorũ sunt tres in quibus solũ semel varia tur littera dominicalis Bisextilis autem annus est ille q continet. 3. 66. dies quia quolibet anno vltra integros di

es. 6. hore sunt superflue que reseruantur i tribus annis cōmunibus Et in quarto āno diem naturalem constituunt Et ergo semper in quarto anno vna dies interponitur sexto kalēdas martijs et in die sequenti celebratur festum mathie versus Bisextū sexte martis tenuere kalende Posteriori die celebratur festum mathie Littera sic pridem domini variatur ibidē Iste enim dies interpositus est ea de causa quare littera domīcalis secūdario variatur Si enim hec dies nō superadderet̄ cōtingeret q̄ post 7. z. 8. annos festum natiuitatꝭ cristi ad medium perueniret estatis et festum Johānis baptiste ad medium hyemis et sic de alijs festis quod esset magnus error i ecclesia Adhuc tamen ꝓpter. xij minuta vltra predictas sex horas deficiencia festum natiuitatis cristi quod cadit in medio hyemis nunc sequitur per. u. dies et. 17. horas Si enim post. 1. z0. annos vnus dies adderetur tunc vnus annus sempiterne staret cū motu solis quod numquam variaretur

Nuentio autem littere dominicalis ⁊ annorū bisextiliū habetur per hos versus Griff. e dit. ct. bas. gri. fo. nes. dic. bo. na. gri. fe. di. co. bis. aug. fur. e. dus. cib. a. gri. fo. sed ct. bo. as. Cuz enī per hos versus litteram dominicalem alicuius anni scire volueris tunc numera ānos cicli solaris per membra

digitorū incipiendo a primo mēbro indicis et considera in quo membro finitur vel ponitur ciclus solaris āni cu ius litterā domicalē scire desideras et tunc ad idem mem brū numera eodē modo predictos versus scz Greff e dit &c. ponēdo in quolibet mēbro vnā sillabā & sillaba tan gens ciclū ostendit litterā dominicalē anni capiendo lit teram de predictis septem litteris Si autem due littere d predictis septem litteris sunt in vna sillaba vt in hac sil laba griff tunc talis annus erit bisextilis Et prima litte ra erit littera dnicalis vsqz ad proximā dominicam post festum mathie exclusiue nisi festum sancti mathie cecide rit in diem dominicū tunc in eodē die dominico scda lit tera dominicalis imponitur et non in proxima sequenti Si autē festū mathie super alium diem quā dominicam euenit vt ad secundā feriam. terciam vel quartam tunc semper die dominico sequēti imponit̄ scda lrā domicalis et nō in dominica precedēti & illa scda littera durabit per totū annū Et si silbā ɔtinens solū vnā lrāz de predictis septē lris sequit̄ imediate sillabā continentem duas tunc est pm⁹ annus ɔis post bisextile Si vero est secūda post talem sillabā tunc est in secūdo anno post bisextilem &c.

Capitulum Secundum

Isso de ciclo solari et de hijs q̄ ex ipso sequū tur videndum est de ciclo lunari qui etiā au

reus numerus nūcupatᵉ qꝛ Julius cesar ipsum ꝓpter sui vtilitatē suo in kalendario aureis litteris scripsit Est autē ciclus lunaris spatiū tēporis in quo ōnis lune ꝑmationis diuersitas ad p̄ristinā reuertitᵉ positionem Jllud aūt spatiū est.19.annorū quare ciclus decem nouenalis nuncupatur qꝛ cū luna aliquo die soli coniungitur in eodem ad ipsum nō reuertitᵉ nisi post.19.annos Jn quotto aūt anno cicli lunaris sumus patet ꝑ hos versus Ab annis tolle quin quadrīgentaqꝫ mille Quicquid super extat ciclum lune tibi monstrat Tum decas nouē cū superat sic numerando Tot semꝑ abȳtias reliquū ꝓ ciclo tenendo

Nuento ciclo lunari iteruallum .i. ebdomode a natiuitate cristi vsque ad Esto mihi per ipsum sunt inueniende Nam semper in aprili oportet nos nostrum celebrare pasca Eo ꝙ preceptum erat iudeis sicut habetur in exodo ꝙ ipsi.xiiij.die mensis aprilis deberent celebrare pasca Sed quia in euangelio mathei habetur ꝙ cristus non venit soluere legem ꝟ ad implere ergo etiam isto tempore oportet nos nostrum celebrare pasca tēpore oppositionis vel statim post. Etiā qꝛ eclipsis solis naturaliter fit solū tēpore ꝯiunctōis ⁊ nō oppositionis vel statim post igitur adhuc oportet nos celebrare pasca tempore oppositionis vel statim post vt eclipsis solis non fiat tempore pasce ne iudei dicerent ꝙ eclipsis

solis tempore passionis cristi fuisset naturalis Sed quia mensis aprilis omni anno variatur in suo incendio ꝑm annos cicli lunaris igitur ille ebdomode secum variantur ita ꝙ in vno anno sunt plures ⁊ ĩ alio pautiores q̄rū ad minimū sunt quinqꝫ et ad maximum vero decem versus Elephas a terra festinat bibulus extra Clericus facete decipitur gaudijs crebre Articulum degener gamam excellit adulter Doceo barbatum egomet considero nullum Si enim per hos versus interuallum scire volueris tunc numera annos cicli lunaris per iuncturas digitorū incipiendo a primo membro indicis et in quo mēbro finitur vel ponitur ciclus lunaris anni cuius interuallum scire desideras ad idem numera predictos versus scilicet Elephas ⁊c̄ .locando in quolibet membro vnam dictionem et dictio tangens membrū cicli lunaris ostendit tibi ebdomodas interualli .Hoc autem interdum fallit qđ si euitare volueris vide ad litteram dominicalem que sit ⁊ ad primam litteram dictionis reperte per ciclum lunarē Si tunc littera dominicalis anni precedit litteram dictionis in ordine litterarum dominicalium tunc vna ebdomoda est addenda Sed si littera dominicalis fuerit eadē cum littera dictionis vel sequitur eam tunc nulla est adiungenda Et in anno bisextili hoc debet sciri per secundā litteram dominicalem et non per primam versus .Eb-

das si queras tenet vltima littera veras

oncurrentes autem .i. dies superflui vltra ebdo-
das scilicet inter diem natiuitatis cristi et diem
dominicū pximo sequentē vnū extremorū includendo a
qua dominica semp septimane sunt inchoande patz per
hunc versūz A nil b vnū. c duo. d tres. e quatuor. f quinqz
g sex dat Cum eni a erit littera dominicalis tunc nihil cō
currit ergo ebdomade interualli icipiēde sunt a natiuita-
te cristi. Si vero b est lrā dominicalis tunc vna dies con
currit Si c tūc duo ꝛ sic de alijs Et i anno bisextili ꝯcur
rētes querēde sunt p scdaz lrāz dominicalē quare quia si
g fuerit scda lrā dnicalis tunc vna ebdomada d pdictis
est adiungenda qꝛ g habz sex ꝯcurrentes et vna feria ad
iungitur qꝛ tunc est ann⁹ bisextilis ꝛ per consequens erit
ebdomada itegra et tunc ebdomade icipiende sunt a die
natiuitatꝭ cristi et tunc amplius nihil concurrit

E festis mobilib⁹ anni nūc est dm Est autem
festum mobile qd penes ascensūz et descensum
lunatiōis celebrat̄ nullū habens certū locū in calendario
sibi assignatū Et illorū sunt sex quorū primū dicitur sep
tuagesima a septē et ginta decē eo ꝙ septuaginta dies cō
tinet quos recolit sancta mater eccl'ia ob meōriā. 70. an
norū qb⁹ filij israhel capti fuerūt a pharaone i egipto cu
ius festi itiū capit̄ a dnica q̄ cantat̄ circumdederunt me

Et deponiť cātus leticie vt alleluia ⁊ hmōi ⁊ cātať cātꝰ tristicie scilicȝ tractꝰ propter tristiciā filiorū israhel i captiuitate pharaonis Finitur autē in octaua pasce qua cātatur. Quasi modo geniti Et licet ante octauam pasce cantatur alleluia hoc fit ideo ꝙ fuerunt in via redemptōnis et sic aliqualiter fuerunt in leticia Sed in festo Quasi modo geniti cantantur duo alleluia ad denotandum ꝙ filiꝭ israhel omnino fuerunt redempti a vinculis pharaonis. Secundū festum mobile dicitur quadragesima a quadra.i.4. et ginta decem eo ꝙ.40.dies continet q̄s recolit sancta ecclesia quoniam moyses.40. diebus ieiunauit et legem a domino suscepit Et quoniā cristus.40 diebus ieiunauit et diaboli vicit temptatiōes quare nos etiam diebus.40.ieiuniꝭs nostra debemus penitere peccata Cuius festi initium capitur a dominica qua cantatur Inuocauit et extendit se vsque ad festum pasce Tercium festum mobile dicitur pasca Vnde pasca grece valet sicut phase hebraice et transitus latine dicitur Quoniam filiꝭ israhel transierunt siccis pedibus per mare rubrum et liberati sunt a pharaone Et cristus transiuit ꝑ mare rubrum roseum fundens sanguinem secūdum humanitatem moriendo et de morte resurgens humanum genus redimendo sic etiam nos transire debemus ad penitentiam de vitiꝭs ad virtutes et de hac vita ad eter-

nam'. Quartum festum mobile dicitur rogationum sicut cristus ascendit in celum quod inchoatur in die dominico precedente festum ascensionis. Et dicitur a rogando quia isto tempore orationibus ieiuniis et processionibus cristum rogare debemus vt defendamur a morte subitanea et vt conseruet fructus terre Dicitur autem rogationum in plurali quia non tantum semel debemus rogare sed pluries quia tribus diebus inter diem dominicum et diem ascensionis. Quintum festum mobile dicitur pentecoste a penta quod est quinque et coste quod est decem quasi continens quinquies decem dies Sunt autem quinquaginta dies inter festum pasce et pentecostes ambobus inclusis Et illud festum recolit ecclesia quoniam in monte ardenti tunc lex moysi data erat et spiritus sanctus missus apostolis Sextum festum mobile est festum corporis cristi quod semper celebratur feria quinta post octauam pentecostes Predicta enim festa mobilia ideo mobilia dicuntur quia omni anno variantur secundum quod septimane ante carnisbriuium variantur Ideo ad inueniendum illa festa vide per predicta quot sunt ebdomade interualli Si enim habes quinque ebdomadas pro interuallo tunc numera tres septimanas a dominica a qua ex predictis ebdomade sunt inchoande et habebis septuagesimam Si vero sex sunt ebdomade interualli tunc numera quatuor ebdomadas.

Si septem sunt numera quinqz Si octo tunc numera sex Si nouem tunc numera septem Si vero decem sunt ebdomode interualli tunc numera octo ebdomodas a dominica predicta et habebis septuagesimā versus Quine tibi tres dant.6.autem quatuor sumunt Post septē quique post octo sexqz relinque Dum nouem sep numera ß oc.decem tu.quoqz da Tunc vltimo a septuagesima numera tres ebdomodas et habebis q̄dragesimam Post hoc numera.6.ebdomodas et habebis festum pasce tūc post quinque rogationum Deinde post.1.4.dies habebis festum pentecostes Et tunc post xij. dies ambobus festis inclusis habebis festū corporis cristi versus A septuagesima tres numera fit tibi quadra Sed post.6.pasca post.5.fit tibi roga Post bis sepqz dies tunc festū spiritus almi. Et post tot cristi celebratur corporis festum Aduentus domini quod etiam videtur esse festum mobile quecumqz fuerit littera dominicalis semper celebratur in proxima dominica post festum lini q̄d ē i crastino sancte katherine et si tale festum in dominicam ceciderit tūc aduentus domini celebratur domica sequēti versus Aduentus domini sequitur solemnia lini.

E mensibus annorum est dicendum Est aūt triplex mensis scilicz solaris lunaris et vsualis Mensis solaris est spaciū temporis i quo sol pertransit

vnum signum in zodiaco et hor͞u.12.sunt in anno solari inchoanti ab ariete s͞m q᷑.12.sunt signa zodiaci versus Est aries thaurus gemini cancer leo virgo libraq̀ȝ Scorpio archi tenens caper anfora pisces Quorum sig͞orum duo scilicet aries et libra faciunt equinoctium.i.equalitatem diei et noctis Vnde cum sol intrat arietem q͛d est circa festum sancti gregorij tunc est equinocti͞u estiuale Sȝ cum sol intrat libram quod est circa festum Prothi ⁊ Jacincti tunc est equinoctium hyemale Etiam alia duo scilicet cancer et capricornus faciunt solstitia .i.maximam correptionem et productionem diei artificialis Nam c͞u sol intrat cancrum q͛d est circa festum sancti Viti tunc ē solstitium estiuale et dies longissimus Sed cum sol ītrat capricornum quod est circa festum sancte Lucie tunc est solstitium hyemale versus Jacinc gregori nox est adeq̄ta diei Vitus lutia sunt duo solsticia Hec duo solsticia faciunt cancer capricornus Sed noctes equant aries et libra diebus Quorum etiam signorum semper tria quartam partem anni constituunt Nam aries thaurus ⁊ gemini ver cancer vero leo et virgo estatem.libra scorpio ⁊ sagittarius autumnum Sed capricornus aquarius ⁊ piscis hyemem Quarum partium anni solaris initia habentur in hijs metris Ver petro detur estas exinde sequetur Hanc dabit vrbanus autumnum simphorianus Fe

ſtum clementis caput hiemis eſt venетis In his quatu
or partibus anni ſunt quatuor ieiunia que dicuntur an-
garie vt patet per hos verſus Vult crux lucia cineres ca
riſmata die Vt ſit inãgaria quartaq̃ ſequens feria Et
nota q̄ ſi aliquod predictorum feſtorum in quartã cecid
rit feriam tunc angaria eſt feria quarta ſequẽti v̄ſus Si
cadit in quartam feriam poſtpone ſequentem

Menſis autem lunaris eſt ſpatium tempo
ris in quo luna recedit a ſole iterum ad ſo
lem reueniens.ideſt.eſt tempus vnius cõ-
iunctionis ad aliam et continet .29. dies
.12.horas .44. minuta quorum menſiũ i ãno ſolari ſu
nt .12.quandoque autem .13. et ſecundum hoc annus lu
naris eſt duplex ſcilicet communis et emboliſmalis An-
nus communis eſt ſpatium.12.lunationum in anno ſo-
lari viciſſim tranſeuntium conſtans ex.3.5.4.dieb9 Sed
annus lunaris emboliſmalis Eſt ſpatium temporis.13.
lunationum conſtans ex.3.8.4. diebus Vnde pat3 q̄ ex
cedit annum lunarem communem i triginta diebus Et
dicitur emboliſmalis ab embolus quod eſt excreſcencia
Eo quod cauſatur ibi excreſcencia ãni ſolaris ſuper an-
num lunarem. Vnde patet Q7 annus ſolaris excedit an-
num lunarem in vndecim diebus Et illi vndecim dies

causant.13.lunatiões que vocatur embolissimus et ī quo cumqꝫ mense vsuali sunt due ꝯiunctiones tunc prima il larum vocatur embolismalis Alia autē mensis sequētis Aliȷ̄ tamen imponunt eam in fine anni post decembrem Quando autē fit annus embolismalis patet ꝑ hunc versum Bonus erat homo katho nobilis quoque sano In quo versu sunt septem dictiones septē annis embolisma libus in ciclo lunari existentibus deseruientes Et prima dictio primo anno embolismali deseruit et secunda scđo et sic de aliȷ̄s Vide quotta sit pͣma littera alicuius dictio nis in ordine alphabeti in totto āno cicli lunarꝭ imponi tur embolismus Vnde quando habemus duo pro ciclo lunari vel quinqꝫ.8.10.13.16.vel.18.tunc semper ē annus embolismalis

Ensis vero vsualis est spatiū dierū nostris kalendariȷ̄s inscriptum ⁊ ab antiquis auto risatū quorum etiam.12.sunt ī anno vsuali inchoante a ianuario quorū nomina sillabicaliter patēt ꝑ hunc ver- sum Ja fe mar ap ma iun iul aug sep oc no dcēber Quo rum mensium quidam habent.30.dies vt Junius apri- lis september et nouember Quidā.31.vt Januarius mar tius maius iulius augustus october et december Sed fe bruarius in anno communi habet.28. Jn anno autem bisextili.29.versus Junius aprilis september necnon no

nember Ter denas retinent sed reliquis additur vnus Sed tenet in numero viginti februarius octo Cum sit bisextus lux additur vna diebus In qua autem sillaba versus Ci si o ia nus ꝛ in qua feria quelibet mensis īcipitur per hos ptꝫ v̉sus Ci bri mar ap phil nic iul pe egi re om de A dam de ge bat e go ci fos a dri fex Quo rum versuum primus ostendit primam sillabam ci si o ia nus cuiuslibet mensis Secundus autem primam feriam ostendit Ex quibus versibus festa fixa anni fa ciliter vales invenire Qui enim sanctus tibi proponitur videas sub qua sillaba primi versus continetur sci licet Ci bri quem versum numera per membra digitorum incipiendo a primo membro indicis ponendo in quolibet membro vnam sillabam donec perueneꝛ ad sillabam sub qua sanctus tibi prepositus contineatur Et supra membrū illius sillabe numera eodē modo se cundum versum scilicet A dam de ge bat et que sillaba eiusdem versus membrū tangit predictū illius pria littera in ordine ad litteram domicalē primā feriam illius mensis ostendit A membro ergo istius ferie incipe numerare versus Ci si o ia nus sub quibus talis sanctus continetur vsqꝫ ad sanctū tibi propositū et in quo mēbro sillaba ipsius ceciderit ostēdit tibi feriā eiusdem ponēdo dn̄icā in p̄mis mēbris digitorū In q̄libet pre-

dictorum mensium vsualiū tres sunt dies principales
a quibus coassumptis dictionibus numeralibus ōnes
aliꝫ dies mēsium denominātur scilicꝫ kalendas nonas
et ydus Prima enim dies cuiuslibet mēsis dicitur kalende
per se eiusdem mensis Aliꝫ autē dies in eodem mēse qui
dicuntur kalende capiunt suas denomiationes a men
se sequente vt kalende in ianuario denominantur a fe-
bruario et dicuntur kalende februariꝫ Et post primum
diem mēsis inmediate ponūtur none Postea ydus que
none et ydus d̄nominantur a mense in quo ponuntur
Ita ꝙ vno illorum finito incipit reliquū maiorem nu
merum semper in his preponēdo Omnis autem men
sis continet. 8. ydus vt patet ꝑ hunc versum Octo te
net ydus mensis generaliter omnis Quot aūt kalēdas
⁊ nonas quilibet mensis habeat patet per hos versus
Tradens qn̄ reficis sedule refugiū scandis Ruffus tan
dem scindere refutans sodalem tondere In quibus ver
sibus. 12. sunt dictiones. 12. mēsibus vsualibus deserui
entes Sic ꝙ quotta fuerit prima lrā prime sillabe ali-
cuiꝰ dctōis i ordine alphabeti tot kalēdas hꝫ talis mē
sis cui talis dctō deseruit Sꝫ quotta fuerit prima lrā se
cunde sillabe eiusdē dctōis in ordine alphabeti tot ha-
bet nonas idē mensis Et prima dictio deseruit primo
mensi Scd̄a scd̄o et sic de aliꝫs Si ergo i aliquo mense

scire volueris quis dierum sit nonarũ yduũ vel kalen-
darum Considera primo in quo mense dies placit⁹ cõ
tineatur Deinde que dictio de predictis versibus scilicȝ
Tradens ⁊c̃ illi mensi correspondet quã dctõȝ diligent
considera Deinde quere per hunc versum Ci bri que sit
sillaba prima eiusdem mensis q̃ȝ pone in primo mem-
bro pollicis sinistre manus Ab illa numera ponẽdo in
quolibet membro vnã sillabam Ci si ⁊c̃. vsqȝ ad diem
placitum et membrũ supra qđ cadit considera Deinde
dic in primo mẽbro pollicis kalẽde p se eiusdem mensis
scȝ Januarij vel februarij ⁊c̃ Deinde dic in scđo mẽbro
pollicis sexto nonas vel quarto ſm q̄ p̄ma lrã scđe sil
labe eiusdem dictionis notate oñdit Deĩde dic tercio no
nas dinde pridie nonas deiñ nonas p se deinde. 8. yd⁹
Deinde septĩo ydus deinde sexto ydus ⁊c̃ ijs deinde pri
die ydus deinde ydus p se Post hoc dic. 19. kalẽdas vel
18. kalẽdas ſm q̄ prima lrã p̄me sillabe eiusdem dicti-
onis oñdit et sic cõtinue numera vsque ad membrũ di
giti signatũ semper maiorẽ numerũ preponẽdo ⁊ pate
bit ĩtentũ Hoc tñ notãdo q̄ qñcũȝ sit descẽsus ad duo
tunc nõ dȝ dici scđo yd⁹ nõas kalẽdas eo q̄ secũdus di
citur a v̄bo seq̃r modo talis dies nõ sequit̃ nõas ydus
kalẽdas per se sed p̄cedit igit̃ dȝ dici pridie nonas ydus
kalẽdas. i. priori die ante nonas yd⁹ kalendas Etiam

nota q̄ februarius in anno cōmuni continet.16.kalen-
das q̄d prima lrā prime sillabe secunde dictionis ostē-
dit In anno autē bisextili ꝯtinet.17.ꝑpter diem qui ex
predictis anno bisextili in februario apponit̄ Nunc au
tem in quolibet mēse vsuali sunt duo dies egipciaci q̄ꝝ
obseruationē nobis prohibet sanctus Augustinus sic
dicens Dies egipciacos mensiū ne seruetis Signantur
tamen in kalēdarijs ꝑpter memoriā plagarū quas de
us fecit in terra egipti miraculose ipsis egipciacis ꝑp-
ter eorū delicta Vt ergo fugiamus peccata ne nobis si
militer contingant ipsi signantur qui patent per hos
versus Augurio decies auditu lumine clangor Linquit
olus abies coluit colus excute gallus In quibus ver-
sibus ponuntur.12.dictiones.12.mensibus deseruitn-
tes. Et semper prima littera prime sillabe quotta fue-
rit in ordine alphabeti ostendit primum diem egipcia-
cum mensis tot dies a mensis capite descendendo Sz
prima littera secunde sillabe eiusdem dictionis ostēdit
secūdum diem egipciacum tot dies a fine sursum com
putando quotta fuerit in ordine alphabeti ꝭ tamē nō
computatur pro litrera Dies caniculares quo ad initi
um et finem patent per hos versus Julius a nonis in
ducit caniculares Septembris gaudet deca sexta fine
kalendas Inditio est spatium quindecim annorum

ad recipiendum ab extraneis tributa a romanis institu-
ta Cum eni romani dominarētur vniuersis nationibus
fecerunt sibi terras tributarias precipientes vt i fine qui
quenarij primi aurum Secundi argentum in fine tercij
ferrum persoluerent et q nullum priuilegiū vel conuentō
scripta stabilis esset nisi haberet annum inditionis āno-
tatum ne tributorū soluēdorū memoria laberetur et hoc
sancta mater ecclesia adhuc tenet In quotto autem an
no in inditione sumus per hos patet versus Nonagin-
ta duo tollas milleqz tricenta Vltra quicquid persitias
pro inditione tibi sumas Quint si excedit quint tollas re
liquum retinendo Vnde nota q per quint intelliguntur
.15. Et licet antiqui inditiones innouabāt i octobri nūc
tamen innouantur cū aureo numero in ianuario Et hec
quo ad primū librum dicta sufficiant.

Vm itaqz ex motibus solis et lune causata i
priori libro breuiter sunt declarata Nunc ve
ro in secundo de ipsorum motibus et oppo-
sitionibus et tempore bone minutionis modicum est per
tractandum Ex quo enim luna est velocissim⁹ planeta
rum quapropter sol et luna non sunt semper in eadē dist
ancia abinuicem quia in temporibus inequalibus suos
complent cursus Sol eniz pprio motu complet cursum
suū in.36.5.diebus 7.6.horis pī.xij.minuta.i. infra ānū

Luna vero in.29. diebus et.12. horis et.44. minutis infra mensem Et ergo quandoque sunt in distancia maiori quandoque in minori Ad inueniendum ergo medium motum lune Primo indigemus radice lune anni in quo ipsum scire desideramus Radix enim lune anni est numerus signorum graduum et minutorum lune in fine precedentis anni consideratus in meridie vltime diei decembris Est autem radix anni presentis.1.4.0.5. et primi post bisextilem in Nurnberga quatuor signa.42.gradus et.22.minuta que radix designatur per hanc dictionem Ca tes cas sic quod prima sillaba scilicet ca designat quatuor signa Sed secunda sillaba scilicet tes.42.gradus secundum omnes eius litteras designat Tercia sillaba scilicet cas.22.minuta representat Habita radice alicuius anni et si vis habere radicem anni sequentis tunc radici anni prioris communis adde duo signa 9.gradus.23.minuta Sed ad radicem anni bisextilis adde.2 signa.22.gradus et.34.minuta et habebis radicem anni sequentis versus. B .a.3. iungis fit radix in tribus annis Post bisextilem per b bu nau quere radicem. Alio modo inuenies radicem sequentem inueniendo ex sequentibus motum lune vltimi diei decembris. Et signa gradus et minuta ibidem que ad meridiem inuenta sunt radix anni sequen-

tis Indigem⁹ quoq3 dieb⁹ pĩcipalib⁹ scđo a q̃b⁹ adme
dium motum lune inueniendum incipimus nostras ope
rationes Qui patent per hunc versum Ci las ta flor ni ia
vm lix ka communis anni In quo versu sunt nouem sil
labe a quibus in tribus annis communibus nostras in
cipim⁹ operatiões Dies autẽ principales anni bisextilis
ĩuenies p hunc versum Ci las iunc crux ri cris di ca cris lo
ca bisexti Tercio signa lune predictis diebus principali-
bus deseruiencia inuenies per hos versus Sapiens stul-
ta sapit sed aurum auarus amabit Artifex artẽ beat bea
tus bona bene celat Cuius cor cibatur celis dñ deus do-
minat Dat egris esculas exulib⁹ excoquit escas In q̃b⁹
versibus tãtum iste quinq3 littere sc3 A B C D E signa
phisica representant vbicumq3 in principio alicuius dic
tionis fuerint reperte Cetere aũt vt hec littera s nihil de-
sigãt Quarto grad⁹ p̃dictorũ signorũ ĩuenies p hos v⁹

Labes pollet vitri suppetet cibus modicus piri In terris opprimere iubet luna visa repente Bibit aquas rana vitando retrudere glauca Eligit deludere renatus cum baculo mire Fetores corripiunt hunc pigrum rose perquirunt Ac edocebat virgo pupilla resultat Ardebit lucifer apparens comprimere nihil In quibus versibus solum prime littere sillabarum alicuius dictionis gradus lune designant et semper vna integra dictio vni diei deseruit Vltima tamen dictio scilicet nihil nullum gradum representat. Et in proposito. 60. gradus valent vnum signum phisicum quod valet duo signa communia vt aries thaurus sunt vnum signum phisicum de quibus est ad proposítum Quinto minuta predictorum graduum inuenies per hos versus Concedit gracilis incaute munera prescriptis Alba lucet luna tamquam patella sub tecta Decet nidum lare cesaris titulum refutare In quibus versibus iterum prime littere sillabarum solum quotte sunt in ordine alphabeti minuta ostēdunt vna dictio vni diei deseruit. His prehabitis cum medium motum lune in aliquo die scire volueris considera primo que dies pricipalis proxime eam precedit ab illa ergo numera secundum ordinem versuum Ci si o ia nus vsque ad diem placitū incipiendo a primo membro indicis sinistre manus trāscurrendo de vno membro ad aliud de vna manu ad aliā

et de vno digito ad alium donec peruenies ad diē signatum et eiusdem diei membrum diligenter considera Deinde numera versus signorū scilicet sapiens stulta &c. ad idem membrū ponendo in quolibet membro vnam dictōez Hoc tamē prenotato si operaris cum diebus pricipalibus imparibus scilicet primo tercio quinto septimo vel nono tunc a primo versu signorū est inchoandū Si vero oparis cum aliquo die pari vt scdo quarto sexto vel octauo tunc a tercio versu signorū est inchoandū scilicz Cuius cor cibat pcedēdo semper ab vltimo versu ad primū donec puenies ad membrū signatū et quecūqz dictio super ipm ceciderit illius prima littera ostēdit signa lune illius diei que scribe sub signis anni Hoc etiaz pnotato si operaris cū diebus paribus incipiēdo terciū versum signorū pcedendo ad qrtū et de quarto ad primū Si tunc ad mēbrū signatū diei placiti aliqua illarū dctōm ceciderit scz Aurū celat egris tūc a signis inuentis vnum signū est subtrahendū vt patet per hos versus Si cadit in membrū dū versum incipis ternum Aurū ve celat egris a signis signū remouebis Post hoc numera eodem mō versus graduū ponendo etiā in quolibet mēbro vnā dctōez et dictio superueniens mēbro signato modo pdicto ostendit gradus lune qs scribe sub gradibus radicis anni Deinde numera

modo predicto versus minutorū scz Concedit gracilis vsqꝫ ad membrū signatū Et si versus desitiāt resumā tur ꝛ dictio tangens mēbrū predictū ondit minuta pre dictorū graduū que scribe sub minutis radicis Isto q̄ que prenotato ꝙ minuta hic inuenta fere ostendunt lo cum lune cum operat̄ cū prima die pricipali vsqꝫ ad se cūdū scdm excludēdo Cum aūt opatur per scdm ꝛ ɔse quēter p alios tunc aliq̄ minuta minutis p̄dictis sunt adiungēda Similiter cū p quatuor vltimos dies prici pales scz ia um lix ka fit opatio tunc etiā cū additione minutorū vnꝰ gradꝰ est adiūgendus Quot aūt minu ta cuilibꝫ diei pricipali sunt adiungenda patz per hos v̄sus Nil celū punit thalamꝰ subursa cecidit Luna vi sa satrape et gradū gradibus iūge Ja um et reliquis cum insuper dictis minutis In q̄bus v̄sibus etiā p̄me littere sillabarū minuta dierū pricipaliū ondunt Et p̄ ma dctō scz nihil prime diei deseruit que nullū minutū designat Sed scda scde diei deseruit tercia tercie etsic d̄ aliis Hoc facto adde minuta inuēta ad minuta radi- cis si tunc ex tali additione excreuerint . 60 . minuta vel plura tunc subtrahe . 60 . minuta et pro eis ad- de .i. gradū gradibus p̄iuētꝭ residuū s̄uādo p minu- tꝭ Preterea adde gradꝰ iuētos ad gradꝰ radicꝭ si tunc 60.gradꝰ vel plures excreuerit tūc p.60.gradibꝰ ad-

de vnū signuz signis ſuando residuū p gradib⁹ Dein
de adde signa inuēta signis radicis si tunc ex tali addi
tione. 6. signa vel plura excreuerint tunc. 6. signa abi
tiantur ꝛ residuū ē numer⁹ signoꝝ graduū et minuto
rū medij motus lune ad meridiē illius diei placiti ita ꝙ
p quolibet signo phīcō ex predictꝭ repto capiant duo
signa ꝯia Similiť p. 30. gradib⁹ vnū signū ꝯē Si au
tē mediū motū lune scire volueris ad aliqđ tēpus post
meridiē tunc diuide diem naturalē i. 60. ꝑtes que dicū
tur minuta diei quoꝝ minutoꝝ. 5. faciūt duas horas
Deinde considera q̄t minuta post meridiem sunt elap
sa Si igitur sunt pautiora q̄z. 30. tūc numera ea ꝑ mē
bra digitoꝝ et ꝯsidera mēbꝝ vltimi minuti Deiñ nu
mera illos v̄sus Sapiēs stulta ꝛc. Et dctō cadens su
ꝑ mēbꝝ signatū ſm ꝑmā ei⁹ lrāz oñdit grad⁹ q̄s ad
de gradibus motus lūe i meridie Et si predicti v̄sus de
ficiant resumāť ꝛ q̄tiens resumūť totiens adde. 6. gra
dus gradibus iuētꝭ. Eodē mō iuenies miuta graduū
ꝑ hos v̄sus Labes pollet ꝛc. Si vero plura minuta di
ei fuerint q̄z. 30. tunc p. 30. minutis recipe. 6. gradus et
35. minuta et cū residuis miutꝭ opare sicut dcm̄ ē ṗus

X ṗdictꝭ tps vtile miutōis seu flebotomie faci
liter pōt iueniri Vide igiť ꝑ ṗdicta in q̄ signo sit
lūa i aliq̄ die Si. n. ē i sigō bono valēs ē miutō i ipa die

Si autem in signo mediocri ē mediocris Si aūt in sig
no malo tunc non cōuenit fleubotomia saltem in tem
pore electionis licet in tpe necessitatis valeat om̄i tpe
om̄i hora diei vel noctis indr̄ter eo ꝙ necessitas fran-
git legē Tale eni tēpus est egrorū vel pronorū ad egri-
tudinē Primū autē est sanorū volentium preseruari ab
egritudine Quod aūt signū sit bonū vel malum vel in
drn̄s patet per hos versus Ar li de vena bene fundunt
vrna sagitta Can scor pis media cetera reor dicere ma-
la Respicienda tn̄ est etas lune nam circa diē ꝯiuncti-
onis non debz fieri fleubotomia vt patz ꝑ hos versus
Ante diem quitum post vicesimū quoqz quitum A te
vitanda quasi mors est fleubotomia Nec etiam valet
minutio tēpore oppositōis vt ptz ꝑ hunc v̄sum In lu
na plena nō tangat̄ tua vena Etiam molestū est in di
ebus canicularibus calidissimis et in diebus opposite
frigidissimis Et non cures dies egiptiacos per sanctuz
augustinū dudū reprobatos Nec dies speciales in qui
busdam kalēdis positos eo ꝙ nullū habent effectū lu
na existente in bono signo et cū bonis planetis Simi-
liter malū ē tangere mēbrū luna existente in signo illud
membrū respiciēte teste ptolomeo i cētiloquio ꝓpositi
one secunda dicente Secare cū ferro in aliqd mēbrū lu-
na existente in signo ipm mēbrū respiciēte horribile est

Quolibet autem signū habet membrū corporis hūani in quod sensibilē hʒ virtutē influendi ¶ Aries enim est signū primū calidū et siccū bonū habens de corpore caput et ptes eius Et luna existente in eo valens est minutio in omni pte corporis p̄terq̄ʒ in capite Omni enim lesioni capitꝭ cōtradicit Balnea ingredi vtile est Sed rasionē capitis fieri nō pmittit ¶ Thaurus vero est scd̄m signū frigidū ꝛ siccum terreū respitiens collum linguam et guttur ideoqʒ passionibus eorū negat medelā Et luna in eo exn̄te fleubotomia vitetur Plantatio aūt arborū et vinearū ē valēs eo q̄ sata crescunt et augmētari festināt q꞉ luna est in regno suo ¶ Gemini autē est signū terciū calidum et humidū respiciēs brachia manus et humeros Et luna in eo existente ꝓhibetꝰ apertio vene brachij q̄a aut sanguis egredi nō pōt aut incurrit morbum nociuum aut plerumque ictus solent iterari malum est vnguium abscisio et vniuersaliter a scapulis vsqʒ ad manus longitudinem nō est faciēda medela ¶ Cancer vero est signum quartū frigidū et humidū aquaticū respiciens pectus iecur cū pulmone Ideoqʒ medicamē pectoris et circa pectus existentium fieri nō permittit potiōibus tū sumendis est comodosuʒ ¶ Leo est quintū signū calidū et siccū igneū stomachuʒ et cor respiciens quare causat vomitū

medelã(que) fieri pro stomacho non permittit minutionē quoq(ue) contradicit ¶ Virgo est signum sextum frigidum et siccum terreū ventrem et ipsius intestina respitiens ipsorumq(ue) negat medelā valet tamē pro seminationibus et agriculturis ¶ Libra vero est signum septimū calidum et humidum aereum Ilia dorsum et renes respitiens negatq(ue) medelā omnib(us) illis valz tamē sanguis minutio ¶ Scorpio est signum octauum frigidum et humidum aquaticum anum vesicam totalē q(ue) locum libidinis respitiens balneis obstat vulnerib(us) nocet fleubotomiam tamē fieri permittit pudibundis tamen negans medelam ¶ Sagittarius est signū nonum calidum et siccum igneum femora et crura respitiens Et luna in eo existente fleubotomia est valēs balnea ingredi salubre est gaudetq(ue) de rasiōe capitꝭ et vnguium presicisione cruribus et coxis negat fieri medelam ¶ Capricornus est signum decimū frigidum et siccū terreum genua respitiens ipsorumq(ue) negans medelam seminationibus tamē et agriculturis est valēs fleubotomiam quoq(ue) fieri non permittit ¶ Aquarius ē signū vndecimū calidum et humidum aereum partes pedum a genubus vsq(ue) ad talos respitiens tibiarū medicamētis et surarū lesionibus cōtradicit valz tñ p sanguinis minutiōe ¶ Piscis ē signū duodecimū frigidū et

humidum aquaticū plantas peduz respiciens valetqꝫ pro potionibus sumēdis lesioni pedū contradicit Podogre ⁊ oibus pedū vitijs penitus medelā nō ꝑmittit

Ignis	Aries	Leo	Sagittari⁹	
Terra	Taur⁹	Virgo	Capcorn⁹	Triplici
Aer	Gemini	Libra	Aquarius	tates
Aqua	Cancer	Scorpio	Pisces	

Jsō de medio motu lune De medio motu solis modicum est pertractandū Ad quem inueniendum presciende sunt quatuor radices presentibus quatuor annis solaribus deseruientes scilicet Anno domini.14.0.5.et.1.4.0.6.et.1.4.0.7.et.1.4.0.8.que patent ꝑ hunc versum Ca tibi dat signa lux pos gradus tu te ia susqꝫ minuta In quo versu hec sillaba ca secūdum ambas eius litteras designat quatuor signa predictis quatuor annis ꝓ signis radicis deseruientia Sꝫ hec dictio lux pos gradus predictorum ānorum designat Nam prima eius sillaba scilicet lux secundum omnes eius litteras.48.gradus primis tribus annis cōmunibus correspondentes representat Secunda vero sillaba scilicet pos.47.gradus quarto anno scilicet bisextili ostendit Alie autem quatuor sillabe scilicet tu te ia sus minuta predictorum quatuor annorum designāt ita ꝙ pͥma sillaba ſꝫm oēs eius litteras pͥmo anno

deseruit et scda scdo et sic de aliis Ad habendum autē radicem sequentiū annorū solarium addātur pro primis quatuor annis seqntibus ad quēlibz predictorum duo minuta et iterū p sequētibus quatuor ānis addātur eis quatuor minuta post hoc. 6. minuta rciis et si ex additione minutorum. . 60. vel plura minuta excreuerint pro ipsis addat vnus gradus gradib9 et residuum loco minutorū reseruet Indigemus qꝫ sex diebus pricipalibus quibus adiueniendū mediū motum solis nos incipimus opatiões qui patēt p hunc versum Cius crux es gi ne motū dant tibi phebe In quo versu. 6 dies principales cōtinent a quibus in annis omnibus incipimus nostras opationes In āno autem bisextili in vigiliis eorum excepto primo est inchoādum Vnde Ci ci lip pro e um locoqꝫ bisexti.

Vm eni mediūmotū solis in aliquo die scire desideras Vide quis dierū pricipaliū proxime eā precedit ab illo incipe numerare ponendo eam i superiori membro pollicis sinistre manus nūerando sm ordinē versuū Ci si o ia nus de vno mēbro in aliud de vna manu in aliā de vno digito in aliū donec perueneris ad diem placitū cuius diei membrū diligēt osidera pt9 hoc scribe radicē sol eiusdē āni signa grad9 r miuta r vide qt dies pricipales sunt oplete elapsi tot sigā scribe sub

signis radicis Et deinde dic nihil in primo mēbro pol-
licis sinistre manus Et incipe numerare i secundo mē
bro eiusdem .1.2.3.4. donec perueneris ad mēbrum sig
natum et numerus ille resultans ostendit numerū gra
duū solis quos scribe sub radicis gradibus Hoc facto
numera retrograde. 8.9.10.ꝛc. incipiendo a scdo mem
bro pollicis dextre manus transcurrēdo de vno digito
ad alium de vna manu ad aliā Et numerus ꝑueniēs
ad vltimū mēbrū siue ad radicē interiorem alicuius di
giti resumendus est i primo membro in radice exteriori
alterius digiti donec ꝑuenies ad mēbrū signatū Et nu
merus illic cadens est numerꝰ minutorū solis quē scri-
be sub minutis radicis inuente ad minuta gradꝰ ꝛ sig
na mediū motus solis computādo duo signa cōia pro
vno signo phisico et habebis mediū motū solis q̄ ad
signa gradus et minuta in meridie diei placiti Et hoc
est verū cum operaris recte ꝑm diē primū pricipalem
Cum aūt per scdm et sic cōsequenter ꝑ alios tunc aliq̄
minuta minutis hic inuētis sunt addenda que haben-
tur per hūc versum Nihil ebes dolet ꝑdictis crapula
transit Cuius versus prima dictio scz nihil primo diei
principali deseruit cui nihil est addendū Sz secunda di
ctio diei scdo pricipali dseruit que ꝑm primā litteram
sillabarū septez minuta minutꝭ hic inuētꝭ addēda esse

ostendit. Sed tercia dctō diei tercio pricipali deseruit

Abitꝰ igit᷑ motibus solis ⁊ lūe ꝯiunctōez medi-
am eorūdē sic poteris inuenire Quere igitur ex
predictis mediū motū solis et lune in aliquo die ianua
rij in quo ista estimas esse in eodem signo gradu et mi
nuto et scribe motus ipsorum Si tunc inuenies ipsa in
eodem signo gradu et minuto tunc ꝯiunctio media ip
sorū est in meridie illius diei ad quē opatus es Si autē
sunt in diuersis gradibus signis et minutis tunc que-
re ad alium diem in quo ad maximum differunt in .12
gradibus Tunc subtrahe motū lune a motu solis illud
quod tunc remanet in gradibus et minutis vocatur
distantia Horas autem gradibꝰ correspondentes dist
ancie inuenies per hos versus A beat cibum coarcet a
ties gradum Nam nobis fallit agilis prebenda redi-
bit Per hos versus gradus distancie sic inuenies Nu-
mera enim gradus distancie per membra digitorū In
cipiendo a primo membro indicis et ad membrū gra-
duum distancie numera eodem modo precedentes ver
sus. Et dictio tangens membrum secundum primas
litteras sillabarum ostendit numerum horarum pre-
dictis gradibus distancie correspondentium Minuta
vero istarum predictarum horarum inuenies per hos
versus Virtutes sensuum spiritu presente relatum Sa

lutem operi relinquid de vita videri Residet i lare qui cetera docet duplare Numera igitur eodem modo pre dictos versus et dictio tangens membrum signatum secundum primas litteras sillabarum ostendit minuta predictarum horarum predictis gradibus distanci e correspondentia Hoc facto dupla minuta graduum si qua sunt vt innuit finis tercij versus immediate pre cedentis et sic duplata addantur ad minuta horarum Si tunc ex tali additione excreuerit. 60. miuta vel plura tunc pro. 60. minutis adde horam horis preinuentis et residuum pro minutis horarum seruetur Et sic ille hore et minuta ostendunt tempus medie coniuncti onis horas incipiendo a meridie diei vltimo inuēti Si autem medium motum solis a medio lune subtraxerꝫ et per gradus et minuta vt prius dictum est operaris tunc tot horis et minutis coniunctio media meridiem illius diei antecessit Inuenta autem vna coniunctōne alicuius mensis coniunctionem mensis sequentis faciliter possumus inuenire per hos versus Adde dies nouem vigint duo dene horas Super ista et quadraginta cum quatuor adde minuta Lunationi tūc patentꝫ que sequentes manifeste Scribe igitur diem prime coniunctionis cum horis et minutis Deinde adde predicto diei. viginti. nouem dies. Et horis adde duodecim

horas Similiter iunge.44.minuta Et si ex tali addi-
tione.60. minuta excreuerint p illis minutis addatur
vna hora horis preinuentis Et residuū loco minuto-
rum reseruetur Si vero plures hore q̃z.24.excreuerint
tunc pro illis addatur vnus dies predictis diebus et re
siduum loco horarum relinquetur. In anno autem
bisextili semper trum geminādo et vbi tunc ter mina-
tur numerus dierum horarum minutarum erit con-
iunctio immediate sequens Et sic simili modo vnā cō
iunctionem inuenies ex alia q̃zdiu placet

Ppositionē vero sic inuenies ad diem con
iunctionis adde.14. dies et ad horas con
iunctionis.18.horas Et ad minuta ipsi⁹
adde.22.minuta et patebit ibi oppositio media vsus
Sunt horis dande decies oc vigintique duo minuta
Adde dies quatuordecasq3 opponitur luna Similiter
ad coniunctionē modo iam dicto adde.7.dies.9.ho-
ras.11.minuta tunc prouenit tibi quadra prima Si ve
ro hoc idem ad oppositionem addiderit venit tibi qua
dra secunda Si ad secundā veniet tercia quadra Et si
ad terciam veniet quarta quadra

Finis

Impressum Liptzigk p Jacobū Thanner Her
bipolēsem. Anno salutis nostre.1.4.99.